

1. ΑΠΟΦΑΣΗ-ΒΟΜΒΑ

Μέσο: ΕΘΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/02/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/02/2016

Σελίδα: 14

14 / 15

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2016
ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΝΑΡΚΗ
ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Νέες δυσκολίες προκαλεί στο οικονομικό επιτελείο η δίκαιση από το Ανώτατο Δικαστήριο εν ενεργεία και συνταξιούχων γιατρών του ΕΣΥ, αφού ξεκαθαρίζεται με σαφήνεια ότι ο νόμος 4093/12 είναι αντισυνταγματικός

ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΥΛΩΝΙΤΗ

ΜΠΡΟΣΤΑ σε ένα δημοσιονομικό «σοκ» κινδυνεύει να βρεθεί η κυβέρνηση, καθώς συνεχίζονται οι δικαστικές αποφάσεις που κρίνουν αντισυνταγματικές και ανίσχυρες τις περικοπές μισθών και συντάξεων που επέβαλε το μνημόνιο, όπως συμβαίνει τώρα με τους ιατρούς, ενώ εκκρεμεί και «τσουνάμι» αγωγών - προσφυγών για αναδρομικά που αφορούν κάθε είδους αποδοχές, φόρους, αλλά και την εισφορά αλληλεγγύης, η οποία επίσης κρίνεται αντισυνταγματική για πολλούς συνταξιούχους.

Η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου δημοσίευσε απόφαση «βόμβας» που κρίνει αντισυνταγματικές τις περικοπές που έγιναν από 1/8/12 (με τον ν. 4093/12) στους μισθούς των εν ενεργεία και στις συντάξεις των συνταξιούχων ιατρών του ΕΣΥ.

Σύντομα αναμένεται η δημοσίευση - σύμφωνα με πληροφορίες - και οι αποφάσεις που δικαιώνουν όχι μόνο τους συνταξιούχους άλλων «ειδικών μισθολογίων» (ενστόλους, καθηγητές ΑΕΙ, διευθυντές ΕΣΥ), αλλά και εκείνες που κρίνουν αντισυνταγματική την ειδική εισφορά αλληλεγγύης ανατρέποντας και τον τρόπο υπολογισμού της σε συντάξεις άνω των 1.000 ευρώ.

Την ίδια στιγμή αναμένονται «πολιτικές δίκες» στην Ολομέλεια ΣτΕ όχι μόνο για τους εν ενεργεία ιατρούς (που έχουν ως επιπλέον «όπλο» την απόφαση-πρόκριμα του ΣτΕ, «ξεκαθαρίζεται» με σαφήνεια ότι είναι αντισυνταγματικές οι διατάξεις του ν. 4093/12 «με τις οποίες μειώθηκαν οι αποδοχές των εν ενεργεία ιατρών του ΕΣΥ και κατ' επέκταση οι συντάξιμες αποδοχές και οι συντάξεις των συνταξιούχων ιατρών του ΕΣΥ και μάλιστα αναδρομικά από 1/8/12». Παράλληλα, δέχεται ότι η αναδρομική αυτή περικοπή παραβιάζει και το 1ο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ (Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου) που προστατεύει τα περιουσιακά δικαιώματα. Η συγκεκριμένη υπόθεση παραπέμφθηκε στο αρμόδιο τμήμα του ΣτΕ για να προσδιορίσει το ποσό των αναδρομικών που οφείλεται στη συνταξιοδότηση και τη σύνταξη της που πρέπει να επιστρέψει στα επίπεδα του Ιουλίου 2012.

φεί (αναμένονται αποφάσεις του «Μισθοδικείου»), η δίκαιση μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (από το ΣτΕ), ενώ οι ένστολοι αναμένουν την απόφαση της Ολομέλειας ΣτΕ, όπου προσέβαλαν ως αντισυνταγματικό και το νεότερο μισθολόγιο τους που δεν συμμορφώθηκε στη γνωστή απόφαση δικαιοσύνης τους από το ΣτΕ. Και βέβαια στη λίστα των προσφυγών συγκαταλέγονται και συνταξιούχοι βουλευτές.

Ενώ οι διαπραγματεύσεις για το Ασφαλιστικό και την αξιολόγηση βρίσκονται σε εξέλιξη (με προοπτική να ανοίξουν νέο γύρο περικοπών), σταδιακά «καταρρέουν», μέσω δικαιοσύνης, οι προηγούμενες περικοπές του 2ου μνημονίου, μεγαλώνοντας τον «λογαριασμό» των οφειλών του κράτους προς διάφορες κατηγορίες εργαζομένων και συνταξιούχων και ανοίγοντας τον δρόμο για νέους γύρους προσφυγών.

Μοναδική «ανακούφιση» από τη μεγάλη ύψους «λυπητερή» που αναμένει το κράτος έρχεται από τη σταδιακή διαμόρφωση της νομολογίας των ανώτατων δικαστηρίων (ΣτΕ, ΕΣΔ) να μη δέχονται πλέον την επιστροφή αναδρομικών σε όλους, παρά μόνο σε όσους είχαν την πρόνοια να προσφύγουν στα δικαστήρια, αναγνωρίζοντας την αντισυνταγματικότητα των περικοπών (μισθών, συντάξεων) μόνο για το μέλλον, ώστε να μην «πιναχθεί στον αέρα» όλο το δημοσιονομικό σύστημα. Παράλληλα, κάποιος στο πολιτικόδικαστικό τοπίο σκέφτονται ή συζητούν το ενδεχόμενο μιας μερικής αναστροφής της νομολογίας για να μπει κάποιο «φρένο» στα διαρκώς διογκούμενα κρατικά χρέη, ίσως και για να κερδηθεί και κάποιος χρόνος με την παραπομπή ορισμένων ζητημάτων στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (ΑΕΔ) για οριστική επίλυση.

Το χρονικό της υπόθεσης. Η απόφαση-βόμβα της Ολομέλειας ΕΣ που δικαιώνει μία συνταξιοδότηση ιατρού, ακολουθώντας ουσιαστικά τη νομολογιακή γραμμή που χαραχθηκε στην υπόθεση των ενστόλων στο ΣτΕ, «ξεκαθαρίζεται» με σαφήνεια ότι είναι αντισυνταγματικές οι διατάξεις του ν. 4093/12 «με τις οποίες μειώθηκαν οι αποδοχές των εν ενεργεία ιατρών του ΕΣΥ και κατ' επέκταση οι συντάξιμες αποδοχές και οι συντάξεις των συνταξιούχων ιατρών του ΕΣΥ και μάλιστα αναδρομικά από 1/8/12». Παράλληλα, δέχεται ότι η αναδρομική αυτή περικοπή παραβιάζει και το 1ο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ (Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου) που προστατεύει τα περιουσιακά δικαιώματα. Η συγκεκριμένη υπόθεση παραπέμφθηκε στο αρμόδιο τμήμα του ΣτΕ για να προσδιορίσει το ποσό των αναδρομικών που οφείλεται στη συνταξιοδότηση και τη σύνταξη της που πρέπει να επιστρέψει στα επίπεδα του Ιουλίου 2012.

Το ίδιο ακριβώς ζήτημα (για τις περικοπές που έγιναν στους 15.523 εν ενεργεία ιατρούς του ΕΣΥ) εκκρεμεί στην Ολομέλεια ΣτΕ, που είναι πολύ πιθανό να ακολουθήσει τη «γραμμή» δικαιοσύνης του ΣτΕ (και την αντίστοιχη νομολογία για τα «ειδικά μισθολογία»). Ωστόσο, είναι επίσης πολύ πιθανό να ακολουθήσει την ίδια τακτική (όπως έγινε με τους καθηγητές ΑΕΙ και τις αντικειμενικές αξίες ακινήτων από το ΣτΕ και όπως θα γίνει με την ειδική εισφορά αλληλεγγύης από το ΣτΕ) να μη δεχθεί την επιστροφή αναδρομικών, παρά μόνο σε όσους είχαν προσφύγει, ώστε για τους υπόλοιπους (τον μεγαλύτερο όγκο) να ισχύσουν οι σχετικές αυξήσεις (μισθών, συντάξεων) για το μέλλον.

Είναι άλλωστε σαφές ότι η αναδρομικότητα για όλους τους ιατρούς αφορά κονδύλι που ξεπερνά το μισό δια. ευρώ (σε βάθος dietίας). Αν, πάντως, το ΣτΕ κάνει την έκκληση, δείχνοντας συνταγματική ανοχή απέναντι στις

ΑΠΟΦΑΣΗ-ΒΟΜΒΑ ΑΚΥΡΩΝΕΙ ΜΝΗΜΟΝΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ ΣΕ ΜΙΣΘΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Σύντομα αναμένεται η δημοσίευση αποφάσεων που δικαιώνουν ενστόλους, καθηγητές ΑΕΙ, διευθυντές ΕΣΥ, ενώ την ίδια στιγμή η Ολομέλεια του ΣτΕ καλείται να αποφανθεί στα προσφυγές καθηγητών ΤΕΙ, που ζητούν να κριθούν αντισυνταγματικές οι δικές τους περικοπές

1. ΑΠΟΦΑΣΗ-ΒΟΜΒΑ

Μέσο: ΕΘΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/02/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/02/2016

Σελίδα: 15

περικοπές αυτές, το ζήτημα θα καταλήξει υποχρεωτικά στο ΑΕΔ για οριστική κρίση.

Η Ολομέλεια ΕΣ, υπό την αρχαιότερη αντιπρόεδρο Φλ. Καλδή (με ψήφους 14-8, καθώς δεν συμμετείχαν άλλα 12 μέλη που ήταν στη δίκη, λόγω αποκώσεως από το Σώμα ή άλλου κωλύματος), δέχθηκε στην 31 σελίδων απόφαση ότι:

- Σε περιόδους παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, το κράτος μπορεί να περιστέλλει κρατικές δαπάνες, μισθούς, συντάξεις. Ωμως, η δυνατότητα αυτή δεν είναι απεριόριστη, αλλά έχει ως όριο τον σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και τις αρχές της αναλογικότητας και ισότητας στην κατανομή των βάρων στο Δημόσιο, στον ιδιωτικό τομέα και στους ελεύθερους επαγγελματίες.

- Οι περικοπές του ν. 4093/12 έγιναν με καθαρά αριθμητικά κριτήρια, χωρίς να εξετασθούν οι επιπτώσεις, εάν δηλαδή απομένον αποδοχές επαρκείς για την αντιμετώπιση του κόστους αξιοπρεπούς διαβίωσης και ανάλογες της αποστολής των ιατρών.

- Οι ισχυρισμοί του Δημοσίου αναφέρονται μεν σε λόγους δημοσίου συμφέροντος που επέβλεπαν τις περικοπές (για να συνεχιστεί η δημοσιονομική προσαρμογή της χώρας,

λόγω και της αποτυχίας είσπραξης των προβλεπόμενων φορολογικών εσόδων, κ.λπ.), αλλά δεν αρκούν για να καταστήσουν τις μειώσεις αυτές συνταγματικά ανεκτές.

- Οι περικοπές αυτές επιβαρύνουν και πάλι τις ίδιες κατηγορίες πολιτών (περιστολή του μισθολογικού κόστους του Δημοσίου) χωρίς να μπορεί να στηριχθεί η συνταγματικότητα των μέτρων «στη μεγαλύτερη της αναμενόμενης ύφεση της ελληνικής οικονομίας» ούτε στη μνημονιακή πρόβλεψη (σε απόφαση του Συμβουλίου ΕΕ) για μείωση κατά 12% κατά μέσο όρο των «ειδικών μισθολογίων». Κι αυτό γιατί ο εθνικός νομοθέτης, κατά την άσκηση της εθνικής δημοσιονομικής πολιτικής, δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση να τηρήσει τις συνταγματικές αρχές (της ισότητας στα βάρη, της αναλογικότητας, του σεβασμού, της αξιοπρεπούς διαβίωσης) που παραβιάστηκαν.

- Η αναδρομική μείωση (από 1/8/12) αποδοχών των εν ενεργεία και συνταξιούχων ιατρών παραβιάζει «γεννημένα» περιουσιακά δικαιώματα, κατά παράβαση της ΕΣΔΑ, αφού ζητήθηκαν πίσω από το κράτος καταβληθέντες μισθοί και συντάξεις μερι-

κών μισθών, χωρίς να τεκμηριώνονται οι επιτακτικοί λόγοι δημόσιας ωφέλειας ούτε η αναγκαιότητα και η προσωποφροσύνη του αναδρομικού μέτρου.

Εισφορά Αλληλεγγύης.

Ενας μεγάλος «πονοκέφαλος» περιμένει το Δημόσιο μόλις δημοσιευθούν, σύντομα, οι ογκώδεις αποφάσεις της Ολομέλειας ΕΣ που κρίνουν αντισυνταγματική την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) που επιβλήθηκε σε συνταξιούχους άνω των 1.000 ευρώ και που δέχονται ότι ο υπολογισμός της έγινε με λάθος τρόπο, διχοκλώνοντας το ύψος της. Με ορισκή πλειοψηφία (15-12) η Ολομέλεια ΕΣ δεν θα επιτρέψει την αναδρομική είσπραξη από όλους, αλλά μόνο σε εκείνους που πήραν μέρος στη σχετική πιλοτική δίκη (10 συνταξιούχοι) και σε όσους είχαν επίσης προσφύγει στα δικαστήρια (υπολογίζονται σε λίγες χιλιάδες) περιμένοντας την «πλοτική» επίλυση του θέματος. Οι σχετικές επιστροφές σε αυτούς θα κυμανθούν από 15 έως 187 ευρώ μηνιαίως, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις υψηλών συντάξεων τα αναδρομικά μπορεί να φθάσουν μέχρι και ποσό 21.940 ευρώ για μία 2ετία...

ΕΡΧΟΝΤΑΙ... ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ

Το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης ακολουθεί προς το παρόν (για προφανείς ταμειακούς λόγους) την τακτική και της προηγούμενης κυβέρνησης για μερική (ή και καθόλου) συμμόρφωση προς τις δικαστικές αποφάσεις, αναμένοντας προφανώς καλύτερες (ταμειακά) ημέρες... Ωστόσο, η αμετάκλητη δίκαιωση (και η συνέχιση της μη καταβολής των νομίμων αποδοχών ή και αναδρομικών) δεν αποκλείεται να οδηγήσει κάποιους και σε δικαστικές παραγωγικές εκτελέσεις σε βάρος του Δημοσίου, για να πληρωθούν μέσω της ιδιωτικής περιουσίας του.

Παράλληλα, η διαπίστωση της αντισυνταγματικότητας της ΕΑΣ θα οδηγήσει πιθανότατα σε νέα νομοθετική ρύθμιση αλλά και σε «τσουναμί» αγωγών, εφόσον δεν σταματήσει άμεσα η παρακράτηση της και ο επισφαλμένος τρόπος υπολογισμού της.

Στις κρίσιμες σχετικές προσφυγές επισημαινόταν ότι πρόκειται ουσιαστικά για φόρο που παραβιάζει σωρεία συνταγματικών διατάξεων καθώς και της ΕΣΔΑ, ενώ παρακρατήθηκαν πολύ μεγαλύτερα ποσά από τα επιτρεπόμενα κατά τον νόμο, γιατί το κράτος, υπολογίζοντας την ΕΑΣ σε ποσοστό, λάμβανε κάθε φορά υπόψη του το αρχικό ακαθάριστο ποσό της σύντα-

ξης, όπως ήταν διαμορφωμένη το 2010, και όχι το καθαρό ποσό και μάλιστα εκείνο που διαμορφωνόταν αργότερα, μετά τις εκάστοτε μειώσεις.

Οι καθηγντές ΤΕΙ.

Σε «πιλοτική δίκη» στο ΣΤΕ κατέληξαν οι ομαδικές προσφυγές που κατέθεσαν στα διοικητικά δικαστήρια καθηγντές ΤΕΙ, ζήτησαν και αυτοί να κριθούν αντισυνταγματικές και άκυρες οι περικοπές του ν. 4093/12, προκειμένου να επιστρέψουν οι σημερινές αποδοχές τους στα επίπεδα του Ιουλίου 2012 και να τους καταβληθούν αναδρομικά από τότε.

Στις σχετικές αγωγές 90 καθηγντών που παραπέμφθηκαν στην πιλοτική δίκη (εκκρεμούν και πολλών άλλων σε άλλα δικαστήρια της χώρας), διεκδικούνται ποσά αναδρομικών που κυμαίνονται από 6.500 έως 9.500 ευρώ από καθένα, καθώς και αντίστοιχη αύξηση των σημερινών μηνιαίων αποδοχών.

Ως νομικό «όπλο» χρησιμοποιούνται οι αποφάσεις της Ολομέλειας ΑΕΙ (με τους οποίους ανήκουν στον ισότιμο πυλώνα της ανώτατης - τριτοβάθμιας εκπαίδευσης). Ζητούν, δηλαδή, να κριθεί ότι και στην περίπτωση του διδακτικού προσωπικού των ΤΕΙ οι περικοπές έγιναν χωρίς να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις από το σύνολο των μέτρων που έβλεπαν τα όρια της αξιοπρεπούς διαβίωσης και επιβλήθηκαν εξισωτικά και ισοπεδωτικά, δίχως να διασφαλίζεται ότι οι απομένουσες αποδοχές επαρκούν για την άσκηση του λειτουργήματός τους, με συνέπεια να αδυνατούν να ανταποκριθούν στα ακαδημαϊκά τους καθήκοντα.

Στις προσφυγές συμμετέχουν και προσληφθέντες πριν από την ένταξη των ΤΕΙ στην ανώτατη εκπαίδευση και κατέχοντες προσωποπαγείς θέσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Παράλληλα, ξεκίνησε η υποβολή αγωγών και από καθηγντές ΑΕΙ, που παρά τη δικαιοσύνη τους από την Ολομέλεια ΣΤΕ (χωρίς αναδρομικά) δεν είδαν να επιστρέφουν από τα τέλη του 2014 οι αποδοχές τους στα επίπεδα του Ιουλίου 2012, όπως έπρεπε να γίνει σε συμμόρφωση προς την κρίση του ανώτατου δικαστηρίου. Οι αγωγές αυτές είναι βέβαιο ότι θα γίνουν δεκτές, αφού στηρίζονται σε ήδη διαπιστωμένες αντισυνταγματικότητες και το μόνο που απομένει είναι το πότε θα εκδοθούν οι σχετικές «διαπιστωτικού» χαρακτηρισμού δικαστικές αποφάσεις, για να ανεβεί και άλλο ο λογαριασμός των οφειλών του Δημοσίου...

Η υπόθεση του συνταξιούχου γιατρού παραπέμφθηκε στο αρμόδιο τμήμα του ΕΣ, για να προσδιορίσει το ποσό των αναδρομικών που της οφείλεται και τη σύνταξή της, που πρέπει να επιστρέψει στα επίπεδα του Ιουλίου 2012.

220 εκατ. το κόστος εάν εφαρμοστεί η απόφαση

ΤΑ 220 ΕΚΑΤ. ευρώ αγγίζει το κόστος αποκατάστασης των αποδοχών των γιατρών του ΕΣΥ, στην περίπτωση πλήρους εφαρμογής της δικαστικής απόφασης. Στον προϋπολογισμό του 2016 έχει εγγραφεί κονδύλι 2,04 δισ. ευρώ για ομοιβές και συντάξεις γιατρών. Από αυτό, τα 1,66 δισ. αφορούν μισθούς και συντάξεις γιατρών νοσοκομείων και τα 373,4 εκατ. γιατρών του Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας (ΠΕΔΥ). Το 2012, το αντίστοιχο κονδύλι ήταν 2,28 δισ. ευρώ. Στα δημόσια νοσοκομεία υπηρετούν σήμερα περίπου 12.000 ειδικοί και 7.000 ειδικευμένοι γιατροί.

» **Νέος πονοκέφαλος για το Δημόσιο η δημοσίευση απόφασης του ΕΣ που κρίνει αντισυνταγματική την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων άνω των 1.000 ευρώ**

Ούτε παντρειές ούτε χωρισμοί

Μειωμένα στο μισό είναι τα διαζύγια, ενώ λόγω της κρίσης φθίνουν και οι θρησκευτικοί γάμοι

Του ΦΑΝΗ ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΑΚΗ

Στα χρόνια της κρίσης τα ζευγάρια, ακόμη και αν έχουν αποφασίσει να χωριστούν, δεν το πράττουν. Το πρώτο που ζητούν να μάθουν όταν επισκεπτόνται το δικηγόρο είναι οι κόστος. Στη συνέχεια φευγουν και είτε παραμένουν για χρόνια σε διάσταση (χωρίς να βγάλουν διαζύγιο), είτε εξακολουθούν να συμβιώνουν κάτω από την ίδια στέγη διαιρώντας τα έξοδα του νοικοκυριού και κάνοντας ο κάθε σύζυγος «τη ζωή του». Σύμφωνα με τα στοιχεία, ενώ το 2008-09 οι αιτήσεις συναινετικών και «κατ' αντιδικία» διαζυγίων που είχαν κατατεθεί στο Πρωτοδικείο Αθηνών ήταν περίπου 16.000, πλέον αριθμούν λιγο πάνω από τις 7.000.

«Πολλοί παραπονιούνται ότι δεν έχουν τα χρήματα που απαιτούνται

Οικονομική κρίση έχει πλήξει ακόμη και τη διάθεση των Ελλήνων για χωρισμό, αφού, σύμφωνα με τα στοιχεία, το 2008-09 οι αιτήσεις συναινετικών και «κατ' αντιδικία» διαζυγίων που είχαν κατατεθεί στο Πρωτοδικείο Αθηνών ήταν περίπου 16.000, ενώ πλέον αριθμούν λιγο πάνω από τις 7.000.

για τα έξοδα της έκδοσης του συναινετικού διαζυγίου και αναβαλλόταν τα διαδικαστικά του χωρισμού επί «οριστόν», δηλώνει στη «Βτκ» ο δικηγόρος Αλέξανδρος Βαρναβάς, επιστημονίζοντας ότι «ακόμα περισσότερο έχουν μειωθεί τα κατ' αντιδικία διαζύγια, τα οποία εκ των πραγμάτων είναι μία πολύ πιο κοστοβόρα και χρονοβόρα διαδικασία». Εξηγεί, δε, ότι η μείωση μπορεί να οφείλεται και σε άλλους παράγοντες, «όπως στην επιλογή πολλών ζευγαριών τα τελευταία χρόνια να συμβιώνουν εντελώς ελεύθερα ή υπογράφοντας συμβολαιογραφικό σύμφωνο συμβίωσης, για τη λύση του οποίου χρειάζεται μόνο μια δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου». «Διαφωνίες στα ζευγάρια υπάρχουν, και ίσως περισσότερες από το παρεθόν, δεδομένου των απότομων της οικονομικής κρίσης, που επιπρόσθετα έχουν τεθεί στο οικογενειακό τραπέζι. Παρόλα αυτά, για καθαρά οικονομικούς λόγους γίνονται προσπάθειες σύγκλη-

Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι θρησκευτικοί γάμοι μειώθηκαν αισθητά τα τελευταία χρόνια, κάτι που αποδίδεται τόσο στα οικονομικά προβλήματα όσο και στις εναλλακτικές μορφές συμβίωσης.

σης, αμοιβαίες υποχωρήσεις, και αν ακόμα καταλήξουν σε διαζύγιο καταφεύγουν στην οικονομικότερη λύση, αυτή του συναινετικού», δηλώνει από την πλευρά του ο δικηγόρος Σωτήρης Διαμαντόπουλος. Όπως ήζει, υπάρχουν και υποθέσεις διαζυγίων, οι οποίες εκτός από τη λύση του γάμου έχουν φορολογικά - οικονομικά κίνητρα. «Μου έχει ανατεθεί να καταθέσω αίτηση διαζυγίου μακροχρόνια

εν διαστάσει συζύγων, με στόχο να γίνει διαχωρισμός χρεών στην Εφορία, γιατί τα επί έτη σωρευμένα χρέη στην Εφορία του ενός συζύγου απειλούσαν τον έτερο», αναφέρει ο κ. Διαμαντόπουλος.

Τα στοιχεία

Τα επίσημα στοιχεία του Πρωτοδικείου Αθηνών δείχνουν την καθοδική πορεία των διαζυγίων από το ξέ-

σπασμα της κρίσης. Συγκεκριμένα, το δικαστικό έτος 2008-2009 κατατέθηκαν 9.986 αιτήσεις για συναινετικό διαζύγιο, το 2009-2010: 9.721, το 2010-2011: 9.711 αιτήσεις, το 2011-2012: 8.847 αιτήσεις, το 2012-2013: 8.876 αιτήσεις, το 2013-2014: 6.078 και το 2014-2015: 7.100 αιτήσεις. Πολύ μεγαλύτερη είναι η πτώση για τα κατ' αντιδικία διαζύγια. Το 2008-09 υπο-

βλήθηκαν στο Πρωτοδικείο 6.370 αγωγές, το 2009-10: 6.123, το 2010-11: 5.452, το 2011-12: 5.994, το 2012-13: 4.841, το 2013-14: 1.073, ενώ το 2014-15 κατατέθηκαν μόλις 351 αγωγές.

Οι γάμοι

Όσον αφορά στους γάμους, τα στοιχεία δείχνουν μια μικρή, αλλά αισθητή, υποχώρηση τα τελευταία χρόνια του θεσμού του θρησκευτικού γάμου, η οποία αποδίδεται τόσο στα οικονομικά προβλήματα όσο και στις εναλλακτικές μορφές συμβίωσης. Είναι ενδεικτικό ότι σε σύνολο 53.105 γάμων το 2013 σε ολόκληρη την Ελλάδα οι πολιτικοί γάμοι ήταν 26.915 και 26.190 οι θρησκευτικοί. Αναλυτικά στην Αθήνα, σύμφωνα με τα βιβλία που τηρεί η Αρχιεπισκοπή Αθηνών, το 2010 έγιναν 3.261 θρησκευτικοί γάμοι, το 2011: 2.936, το 2012: 2.373, το 2013: 2.530, το 2014: 2.424, ενώ το 2015 τελέστηκαν 2.435. Την ίδια ώρα τα σύμφωνα συμβίωσης ενώ ήταν μόλις 161 το 2009 (πρώτο έτος εφαρμογής στην Ελλάδα), το 2014 εκτινάχθηκαν στα 1.573.

Αγωγές

Αισθητή μείωση παρουσιάζουν, επίσης, οι αγωγές και οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων που κατατίθενται για διάφορους λόγους στα δικαστήρια, ενώ ακόμη και στις εργατικές διαφορές οι εργαζόμενοι, αν και έχει απαιτήσεις, δεν μιλούν στη διαδικασία να τις διεκδικήσουν. Ενδεικτικό είναι το 2010 είχαν υποβληθεί στο Πρωτοδικείο Αθηνών 8.650 δικόγραφα, ενώ πέρα υποβλήθηκαν περίπου τα μισά.

ΔΕΗ

Επιστροφή χρημάτων στους συνεπείς καταναλωτές

Πρόγραμμα Επιβράβευσης των συνεπών καταναλωτών εφαρμόζει για πρώτη φορά φέτος η ΔΕΗ, επιστρέφοντας το διπλάσιο της αξίας της πάγιας χρέωσης σε κάθε εκκαθαριστικό λογαριασμό τους για το έτος 2016. Την επιστροφή δικαιούνται όλοι οι οικιακοί πελάτες με τιμολόγιο Γ1 και Γ1Ν, οι οποίοι έχουν εξοφλήσει εμπρόθεσμα τους εκκαθαριστικούς λογαριασμούς τους το 2015, με εξαίρεση όσους απολαμβάνουν ήδη τιμολογιακά προνόμια (πελάτες ενταγμένοι στο Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο, στο Τιμολόγιο Υπηρεσιών Αλληλεγγύης, στο Πολυτεχνικό Τιμολόγιο ΓΤ, ή στο πρόγραμμα Ακραιοί Φτώχειας). Για την ένταξη στο πρόγραμμα δεν απαιτείται κάποια ενέργεια εκ μέρους του

καταναλωτή. Εφόσον έχουν εξοφλήσει εμπρόθεσμα οι εκκαθαριστικοί λογαριασμοί του 2015, τότε σε κάθε εκκαθαριστικό λογαριασμό του 2016 θα γίνεται αυτόματα η πίστωση, η οποία θα εμφανίζεται στην πίσω όψη με την ένδειξη «Επιστροφή Παγίου». Σύμφωνα με ανακοίνωση της ΔΕΗ, εάν υπάρχει αίτημα διακοπής του συμβολαίου λόγω μετεγκατάστασης μέσα στο 2016, δεν θα ζητηθεί πίσω η επιστροφή των ποσών του προγράμματος επιβράβευσης. Για περισσότερες διευκρινίσεις οι καταναλωτές μπορούν να απευθυνθούν σε οποιοδήποτε Κατάστημα ΔΕΗ, στο Τμήμα Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης, 11770, ή στην ιστοσελίδα www.dei.gr, συμπληρώνοντας τη φόρμα επικοινωνίας.

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑ

Η αύξηση της εισφοράς αλληλεγγύης (δεν είναι έκτακτη πληύν) αποτελεί ψηφισμένη υποχρέωση στο πλαίσιο του Μνημονίου ΙΙΙ, και κατά συνέπεια είναι νόμος του κράτους.

Η δραματική υστέρηση των φορολογικών εσόδων, ωστόσο, σε συνδυασμό με την αδυναμία επιβολής άλλων φορολογικών επιβαρύνσεων στην κατακρουρημένη πραγματική οικονομία έχουν οδηγήσει την «ΠΦΑ» κυβέρνηση σε σκέψεις για περαιτέρω αύξηση των συντελεστών της Εισφοράς Αλληλεγγύης.

Οι δανειστές έχουν προειδοποιήσει την ελληνική κυβέρνηση ότι πρέπει να πάρει επιπλέον μέτρα 2,8 δισ. ευρώ για να κλείσει τον Προϋπολογισμό του 2016. Τα μέτρα που προτείνουν οι δανειστές περιλαμβάνουν μειώσεις στις κύριες συντάξεις και κατάργηση του ορίου αφορολόγητου εισοδήματος.

Η δραματική υστέρηση των φορολογικών εσόδων, σε συνδυασμό με την αδυναμία επιβολής άλλων φορολογικών επιβαρύνσεων στην κατακρουρημένη πραγματική οικονομία έχουν οδηγήσει την «ΠΦΑ» κυβέρνηση σε σκέψεις για περαιτέρω αύξηση των συντελεστών της Εισφοράς Αλληλεγγύης.

Στο υπουργείο Οικονομικών ισχυρίζονται ότι η κατάργηση του αφορολόγητου ορίου και η μείωση των σημερινών συντάξεων αποτελούν την «πιο χοντρή κόκκινη γραμμή» στις διαπραγματεύσεις.

Οι Έλληνες φορολογούμενοι ωστόσο είναι σύγυρο - γιατί έχει ήδη ψηφιστεί - ότι θα πληρώσουν περισσότερο για τη διαβόητη Εισφορά Αλληλεγγύης.

Όσοι απέκτησαν κατά το 2015 εισοδήματα υψηλότερα των 12.000 ευρώ θα επιβαρυνθούν με κλιμακούμενους συντελεστές από 0,7% έως και 8% για την Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης. Ακόμη και αν δεν απέκτησαν, αλλά από τις δαπάνες τους ΤΕΚΜΑΙΡΕΤΑΙ ότι έχουν εισόδημα άνω των 12.000 ευρώ, οι συντελεστές είναι οι ίδιοι.

Οι συντελεστές επιβολής της Εισφοράς Αλληλεγγύης για ετήσια εισοδήματα μεγαλύτερα των 30.000 ευρώ θα είναι αυξημένοι κατά 42,8%, έως 185,7%.

Συντελεστές

Η εισφορά υπολογίζεται επί ολόκληρου του ποσού του δηλωθέντος ή τεκμαρτού εισοδήματος, με συντελεστές που ανέρχονται σε:

Όσοι απέκτησαν κατά το 2015 εισοδήματα υψηλότερα των 12.000 ευρώ θα επιβαρυνθούν με κλιμακούμενους συντελεστές από 0,7% έως και 8% για την Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης. Ακόμη και αν δεν απέκτησαν, αλλά από τις δαπάνες τους ΤΕΚΜΑΙΡΕΤΑΙ ότι έχουν εισόδημα άνω των 12.000 ευρώ, οι συντελεστές είναι οι ίδιοι.

Πιο βαθιά το χέρι στην τσέπη

Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε για την Εισφορά Αλληλεγγύης

- ▶ 0,7%, για ετήσια -δηλωθέντα ή τεκμαρτά- εισοδήματα από 12.000 έως και 20.000 ευρώ
- ▶ 1,4% για ετήσια -δηλωθέντα ή τεκμαρτά- εισοδήματα από 20.001 έως 30.000 ευρώ
- ▶ 2% (από 1,4%), για ετήσια -δηλωθέντα ή τεκμαρτά- εισοδήματα από 30.001 έως 50.000 ευρώ
- ▶ 4% (από 2,8%), για ετήσια -δηλωθέντα ή τεκμαρτά- εισοδήματα από 50.001 έως 100.000 ευρώ
- ▶ 6% (από 2,8%), για ετήσια -δηλωθέντα ή τεκμαρτά- εισοδήματα από 100.001 έως 500.000 ευρώ
- ▶ 8% (από 2,8%) για ετήσια -δηλωθέντα ή τεκμαρτά- εισοδήματα άνω των 500.000 ευρώ

Στα ποσά για τον προσδιορισμό του

συνολικού ετήσιου ατομικού εισοδήματος επί του οποίου επιβάλλεται η Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης περιλαμβάνονται και εισοδήματα που απαλλοτριούνται από τον φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο.

Κατηγορίες

Ειδικότερα, η Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης επιβάλλεται στο άθροισμα των παρακάτω κατηγοριών εισοδήματος:

- α) Εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις.
- β) Εισοδήματα από εκμετάλλευση κεφαλαίου, δηλαδή ενοίκια, τεκμαρτά μισθώματα ιδιοχρησιμοποίησής, τεκμαρτά μισθώματα δωρεάν παραχώρησης κ.λπ.

γ) Εισοδήματα από επιχειρηματικές και γεωργικές δραστηριότητες.

δ) Εισοδήματα από υπεραξίες ή κέρδη που έχουν προκύψει λόγω πώλησης επιχειρήσεων, μετοχών, ομολόγων, εντόκων γραμματίων μεριδίων ή μεριδίων σε προσωπικές εταιρίες και παραγωγών χρηματοοικονομικών προϊόντων.

ε) Ορισμένα επιδόματα που καταβάλλονται σε ανέργους και χαμηλοσυνταξιούχους, παρά το γεγονός ότι τα ποσά αυτά απαλλοτριούνται από τη φορολογία εισοδήματος. Συγκεκριμένα, υπάγονται σε Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης το εξω-ιδρυματικό επίδομα και το ποσό με το οποίο προσυξάνεται η σύνταξη τυφλών (όχι ολόκληρα τυφλών) και προσώπων με

απόλυτη αναπηρία κάτω από 80%, καθώς και το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (το ΕΚΑΣ).

στ) Λοιπά εισοδήματα που φορολογούνται με ειδικό τρόπο, όπως τα επιδόματα επικίνδυνης εργασίας, οι τόκοι καταθέσεων, οι τόκοι από εντοκά γραμμάτια, ομολόγια, ομολογιακά δάνεια και γέρος, τα μερίσματα ανωνύμων εταιριών, ναυτιλιακών εταιριών και ΕΠΕ, οι αμοιβές και οι μισθοί που τα ποσά αυτά διοικητικών συμβουλίων των ανωνύμων εταιριών, τα εισοδήματα από την εκμετάλλευση φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και τα ποσά επιδοτήσεων και αποζημιώσεων που δόθηκαν επί της αγροτικής παραγωγής!

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Ποιοι εξαιρούνται από την Ειδική Εισφορά

Από την επιβολή της Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης εξαιρούνται και οι ακόλουθες περιπτώσεις εισοδημάτων:

- ▶ Το ενιαίο επίδομα στέρξης τέκνων και το ειδικό επίδομα τριτέκνων και πολυτέκνων που καταβάλλονται από τον ΟΓΑ.
- ▶ Η αποζημίωση λόγω λύσης εργασιακής σχέσης.
- ▶ Τα εφάπαξ των Ταμείων Πρόνοιας και των ασφαλιστικών οργανισμών.
- ▶ Οι αμοιβές υπαλλήλων της Ε.Ε. για τις οποίες έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Πρωτοκόλλου περί Πρόνοιας και Ασυλίας της Ε.Ε.
- ▶ Όσα επιδόματα και βοηθήματα χορηγούνται ως κοινωνική παροχή για την αντιμετώπιση και κάλυψη συγκεκριμένων ειδικών δαπανών στις οποίες υποβάλλονται ευπαθείς ομάδες φορολογούμενων, δίδονται δηλαδή χωρίς αντάλλαγμα παροχής εργασίας και δεν αποτελούν καρπό

περιοριστικών στοιχείων.

Παραδείγματα

Επιδόματα που σύμφωνα με το υπουργείο Οικονομικών δεν αποτελούν εισόδημα είναι το διατροφικό επίδομα, το επίδομα τυφλότητας, το επίδομα τοκετού, τα επιδόματα λουτροθεραπείας, εισπνευσιοθεραπείας, αεροθεραπείας, ενδοθεραπείας κ.λπ. Κινητικά αναπηρικό.

Από την επιβολή της Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης εξαιρούνται, για όλη τους τα εισοδήματα, οι κινητικά ανάπηροι με ποσοστό αναπηρίας από 80% και άνω. Τα άτομα με κινητική αναπηρία 80% ακριβώς εξαιρούνται μόνο από την εισφορά και όχι από την επιβολή του φόρου εισοδήματος, ενώ τα άτομα με κινητική αναπηρία άνω του 80% εξαιρούνται και από την Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης και από τον φόρο εισοδήματος.

Οι άνεργοι που θα δηλώσουν για το 2015 ετήσια εισοδήματα μεγαλύτερα των 12.000 ευρώ θα έχουν τη δυνατότητα να εξαιρεθούν από την επιβολή της Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης εφόσον πληρούν αθροιστικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) Λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον ΟΑΕΔ, το ΓΕΝΕ ή το ΕΤΑΠ-ΜΜΕ ή είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων των Οργανισμών αυτών για τουλάχιστον 12 συνεχόμενους μήνες, ούτως ώστε να χαρακτηρίζονται μακροχρόνια άνεργοι.
- β) Δεν έχουν, κατά τον χρόνο υπολογισμού και επιβολής της Εισφοράς, «πραγματικά εισοδήματα». Ως πραγματικά εισοδήματα νοούνται τα εισοδήματα από ακίνητα, εμπορικές επιχειρήσεις, ελευθέρια επαγγέλματα, κινητές αξίες και γεωργικές δραστηριότητες και όχι τα εισοδήματα που προέρχονται από μισθούς.